

fordi jeg har hørt den oftere, baade i den Tid, da der blandt Kommunerepræsentanter blev forhandlet om at danne en saadan Kreditforening, og den ogsaa senere har været fremme, nemlig, at der er den Mislighed ved en kommunal Kreditforening, at den giver en saa let Afgang for Kommunerne til at faae Penge. Sa, det er ikke Andet, end hvad der kan siges om enhver Kreditforening. Den Gang, der blev dannet den første Eiendoms-kreditforening, kunde man ligesaa godt have sagt, at man ikke skulde have dannet den, fordi Eiendomsbesidderne derved vilde faae alt for let Afgang til at faae Penge. Jeg tror ikke, man vil gjøre dette Kæsonnement gjældende nu, og der er ingen Grund til at antage, at Kommunernes Bestyrelse skulde vise mindre Omhu ved Forvaltningen af de økonomiske Forhold, som de have under Hænder, end de private Eiendomsbesiddere vise i deres Forhold. I alt Fald maa det blive Kommunernes egen Sag. Ganste vist kan man sige, at man skal vise faderlig Omjorg for Kommunerne, men den Slags faderlige Omjorg, at man ikke vil yde dem et Gode af Frygt for Misbrug, er dog vistnok ikke heldig. Jeg skal med disse Bemærkninger tillade mig at anbefale Lovforslaget.

W. Petersen: Sa, jeg har i Mod-sætning til den sidste ærede Taler adskillige Betæneligheder ved det foreliggende Lovforslag. Vi have allerede her i Danmark, om jeg ikke feiler, 12 Kreditforeninger. Jeg vil spørge, om det i et Land med Danmarks Udstrækning ikke er mere end nok at have 12 Kreditforeninger, og om man ikke snarere burde søge at indskrænke Antallet end at udvide det. Dog derfra kunde jeg i Grunden se bort, dersom jeg troede, at denne Kreditforening kunde gennemføres til Gavn for vedkommende Kommune; men derom har jeg en Del Tvivl. Hvad det angaar at kunne bringe denne Kreditforening ud i Livet, frygter jeg for, at en af de Ting, som ere absolut nødvendige derved, nemlig det solidariske Ansvar, vil være en meget stor Hæmsko paa denne Kreditforening. Jeg tror, at mange Kommuner meget ville betalle sig for at gjøre sig solidarisk ansvarlige med andre. Men selv om det ikke skulde blive Tilfældet, selv om denne Kreditforening virkelig kunde gennemføres, kan jeg egentlig ikke indse, at den vil være til saa stor Gavn for Kommunerne. Hvad de smaa Kommuner angaar, paastaar jeg med Bestemthed, at der i det Mindste i den Landsdel, hvor jeg har hjemme, aldrig har været Nogetisomhelst i Veien for, at en Sognekommune har kunnet faae Laan af de stedlige Sparekasser. I disse for-

langes der ingen Provision. Der udbetales fulde Hundreder, og Laanet forrentes med den gængse Rente. Amortisationen fastsættes saaledes, som Kommunerne ønske det, og som de kunne blive enige med de overordnede Autoriteter om. Altsaa for de mindre Kommuner behøves en saadan Kreditforening ikke, men for de større Kommuner stiller Sagen sig en Del anderledes. Hvad angaar de smaa Laan og de, der ydes paa kort Tid, da reises de paa samme Maade; men naar der derimod er Tale om større Laan, har man de herbværende Pengeinstituter at ty til. Det er ganste vist, at Forholdet har været saaledes, som min ærede Sidemand udtalte, for 7—8 Aar siden og maaste ogsaa i 1885 saaledes, som den ærede Forslagsstiller udtalte; men jeg paastaar, at Forholdene væsentligt have forandret sig siden den Tid. Nu er der næppe nogenisomhelst Vanskelighed for en Kommune ved at reise et Laan. Min ærede Nabo (Rump) nævnedes ganste vist et Exempel, som skulde være passeret her i de sidste Aar overfor Landmandsbanken, idet Forholdet var det, at Landmandsbanken laante til Kommunen til en Rente af 3½ pCt., men at Kommunen i de første Aar kom til at betale 5 pCt. Men hvorfor det? Fordi Banken havde udstedt Obligationer, som maatte sælges under pari, og da Kommunen fik Laanet udbetalt i Kontanter, er det en Selsølg, at dette Laan maatte indvindes, saa jeg tror ikke, man kan sige, det var et dyrt Laan, der den Gang blev indgaaet. Naar den ærede Forslagsstiller i sit indledende Foredrag opstillede et Exempel paa, at en Kommune maatte give 2 pCt. Provision for et Laan og desuden 4 pCt. Rente, vil jeg spørge, om det da egentlig er noget saa uhyre Meget, at der maa svares 2 pCt. for et saadant Laan. Hvis man tænkte sig denne projekterede Kreditforening i Virksomhed, hvad vilde der saa ske? Vilde Laantagerne ikke være nødsagede til at indbetale et Beløb til Reservecfond og Administrationsfond? De vilde være nødsagede til at betale et halvt Aars Renter forud, hvad der akkurat er 2 pCt., saa at de i Virkeligheden kun fik 98 pCt. Jeg veed meget godt, at de 2 pCt. ere en Del af Renten, men de faae dog alligevel kun 98 pCt., og dersom de først betale Renten bagud og ere frie for al anden Provision og alle mulige Omkostninger, er det saa noget saa Forfærdeligt det, som blev nævnet? Kan det fremhæves som et dyrt Laan? Jeg finder tværtimod, det er temmelig billigt. — Hvad isvrigt Amortisationen angaar, vilde jeg ønske, at den høitærede Minister altid vilde forlange en Amortisation af 2 pCt.; thi er den Foranstalt-